

1. Määruse § 4 lg 10 on defineeritud hulгимүүгитасанди juurdepääs, kuid määrusest ei õnnestunud tuvastada, mida käsitleb TJA hulгимүүгитасанди või millest tuleb hulгимүүгитасанди defineerimisel lähtuda. Palume täpsustada.

Vastus:

§ 4 lg 10 keskendub hulгимүүгитасанди juurdepääsu osas ainult toetusega rajatud passiivsele taristule. § 5 lg 1 sätestab toetatavate tegevustena passiivse lairiba taristu projekteerimise, ehitamise jne. § 4 lg 7 defineerib passiivse lairiba taristu, milleks on ilma ühegi aktiivse komponendita juurdepääsuvõrgu osa (edaspidi juurdepääsuvõrgu passiivne lairibataristu), mis koosneb tehnorajatistest, kaablikanalisisatsioonist, passiivsetest kaablitest, kaablikappidest ja asjakohastest võrguelementidest.

Määruse seletuskiri (https://www.tja.ee/sites/default/files/content-editors/Sideteenused/Lairiba/maaruse_seletuskiri.pdf) selgitab antud teemat lk 10 lahti järgnevalt: Käesoleva määruse kontekstis on selleks eelkõige juurdepääs toetusega rajatud juurdepääsuvõrgu passiivsele lairibataristule, nagu pimekiud ja kliendiliinide eraldamine ning kaablikanalisisatsioon, juurdepääs mastidele ja ülekandevõrgule ning bitivooühendusele. Definitsioon põhineb üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 139 sätestatud. Toetusmeetme abil ehitatud juurdepääsuvõrgu passiivse lairibataristu omanikul on õigus määrata juurdepääsutoodete liigid ja nende hinnad vastavalt taristu tehnilistele võimalustele ja proportsioonidele. Näiteks kui passiivne taristu võimaldab pimekiu rentimist ja kliendiliinide eraldamist, siis kaablikanalisisatsioonis ruumi rentimise või mastidel kohtade rentimise eest võib küsida proportsionaalselt suuremat hulгимүүгитасанди, kuna nende juurdepääsutoodete kasutamine on taristu omanikule koormavam, kui kiu rentimine kolmandale osapoolle.

2. Määruse § 4 defineerib "kiire lairibateenus" ja "ülikiire lairibateenus", kuid määruse § 6 lg 1 p 1 on käsitleb "garanteeritud allalaadimiskiirus kuni üks gigabitt sekundis samas kui § 2, mis käsitleb toetuse eesmärki, käsitleb "ülikiiret lairibateenust". Kas oleme õigesti mõistnud, et "ülikiire lairibateenus" tähendab tegelikult vähemalt 1 Gbit/sek kiiruse võimaldamist aadressiobjektidele?

Vastus:

Kiire ja ülikiire lairiba on määruse defineeritud tulenevalt Euroopa Liidus seatud eesmärkidest aastaks 2020 ja 2025. Ülikiire lairibateenus on vähemalt 100 Mbit/s.

Küll aga on toetuse rajatavale passiivsele lairibataristule kehtestatud rangemad tehnilised nõuded vastavalt § 6 lg 1 punktile 1.

See ei tähenda, et sideettevõtjad on kohustatud sellise kiirusega lairibateenuseid pakkuma kohe peale passiivse lairibataristu valmimist, kui selleks ei ole piisavat tellimust klientide poolt.

Samuti ei pea „kuni 1 gigabitt sekundis“ mõistma piiranguna selles mõttes, et rajatav passiivne taristu ei tohiks võimaldada suuremaid kiiruseid kui 1 gigabitt sekundis.

Määruse seletuskiri lk 12 selgitab antud teemat lahti järgnevalt: Lõike 1 punkti 1 järgi peab toetusmeetme abil rajatav juurdepääsuvõrgu passiivne lairibataristu võimaldama seda kasutada soovimatel sideettevõtjatel ilmastikust ja loodusest sõltumatult kõigil juurdepääsuvõrgu passiivse lairibataristuga liitumise võimaluse saanud aadressiobjektidel osutada lairibateenust garanteeritud allalaadimiskiirusega kuni 1 Gbit/s. Antud kiirus vastab Euroopa Komisjoni 2025. aastaks seatud eesmärkidele. Samas ei tähenda see automaatselt seda, et passiivse lairibataristuga liitumise võimaluse saavad ja sellega liituvad aadressiobjektid peavad saama kuni 1 Gbit/s kiirusega lairibateenust tarbida – passiivne lairibataristu peab tehniliselt seda võimaldama, aga kui sideettevõtjad nii kiiret teenust konkreetses piirkonnas asuvatele aadressiobjektidele pakkuda ei soovi või see ei ole majanduslikult tasuv (kuna vajab ka piisava võimekusega aktiivseadmetesse investeerimist), siis seda 1 Gbit/s teenust lõppkasutajatel kasutada ei ole võimalik. Seega loomulikult on sideettevõtjal võimalik osutada lairibateenust väiksema kiirusega, mis vastavad lõppkasutajate vajadustele ja rahalistele võimalustele.

3. Määruse § 6 lg 2 sätestab kohustuse võimaldada toetusega rajatud passiivse lairibataristu "oluliste ümberehitusteta". Palume defineerida "oluline ümberehitus" ja lähtuvalt seletuskirjas antud punkti osas toodud selgitusest täpsustada, kas TJA sätestab ka nõuded kaablikanaliseerimise suurusele?

Vastus:

Oluline ümberehitus tähendab eelkõige toetusega rajatud passiivse taristu demonteerimist ja asendamist sellisega, mis võimaldab luua liitumise võimaluse ka neile aadressiobjektidele, kes käesoleva avaliku konkursi käigus koheselt liitumise võimalust ei saa.

Hilisemate võimalike juurdepääsuvõrgu laiendustööde käigus on teatud ümberehitused, eelkõige juurdepääsuvõrgu klientide poolses otsas (jaotuspunktid, vahejaotuspunktid ja kliendiliinid) kindlasti vajalikud.

TJA ei sätesta nõudeid kaablikanaliseerimise suurusele.

4. Määruse § 6 lg 3 p 3 sätestab, et väliseadmekapp peab mahutama vähemalt viie sideettevõtja seadmed. Olukorras, kus ei ole teada, kes need viis sideettevõtjat on/saavad olema ega seadmete mõõtmeid, mida nad kasutada soovivad, ei ole võimalik ka väliseadmekappide suurust ratsionaalselt planeerida.

Vastus:

Planeerimisel tuleks lähtuda parimatest teadmistest ning sideettevõtjate poolt tänasel päeval kasutatavatest seadmetest.

Siinkohal rõhutame, et väliseadmekapid tuleb rajada ainult siis, kui need on vältimatult vajalikud liitumise võimaluse saanud aadressiobjektidele lairibateenuse osutamiseks.

Vältimatu vajadus seadmekappi paigaldada tähendab, et kui nõuetekohast võrku ei ole võimalik ehitada olemasolevate seadmekappidega, siis tuleb rajada täiendavad seadmekapid.

Seadmekappide vajadus sõltub seega nii kokkulepetest olemasolevate seadmekappide valdajatega kui ka võrgu ülesehitusest. Kui baasvõrgus, millega rajatav võrk ühendatakse on olemas seadmekapp, kuhu on võimalik vajadusel mahutada viie operaatori aktiivseadmed, siis täiendavat seadmekappi ei ole vaja.

5. Määruse § 7 sätestab, et toetuse saaja peab võimalusel eelistama püsielanikega ja tegutsevate ettevõtjatega aadresse. Palume täpsustada, kuidas on toetuse saajal objektiivselt võimalik välja selgitada, kas tegu on püsielanikega aadressiobjektiga?

Vastus:

Toetuse saajal on võimalik korraldada küsitlusi või teha koostööd kohalike omavalitsustega.

6. Määruse § 8 lg 5 käsitleb asjaolu, et konkursi korraldamisest lähtub TJA direktiivi 2014/24/EL "üldpõhimõtetest". Palume täpsustada, kas TJA lähtub kogu direktiivist või ainult artiklist 18 (viidatud seletuskirjas). Ühtlasi palume täpsustada, kas oleme õigesti mõistnud, et lubatud on ka teise isiku näitajatele tuginemine (§ 9 toodud nõuded taotlejale)?

Vastus:

TJA lähtub ainult artiklist 18, mis sätestab üldpõhimõtted. Käesoleva avaliku konkursi näol ei ole tegemist riigihankega, vaid toetusmeetmega, millest tulenevalt ei pea järgima ka kogu direktiivi 2014/24/EL.

Teise isiku näitajatele tuginemine ei ole lubatud. Toetuse taotleja peab vastama kõigile § 9 tingimustele.

7. Määruse § 11 lg 6 sätestab, et parimaks tunnistatakse taotlus, milles juurdepääsuvõrgu passiivse lairibataristu ühele aadressiobjektile liitumise võimaluse loomise eest taotletava toetuse suurus on "mõistlik". Seletuskirjas on viidatud maksumuse vahemikule "4500 - 5125 eurot maja kohta", kuid need numbrid pärinevad uuringust, mille andmed on tänaseks enam kui 2 aastat vanad ja reaalseks ehituseks ei lähe kõigi eelduste kohaselt enne 2019. aastat ning ehitustööd kestavad tõenäoliselt kuni 2023. aastani. Arvestades praegust majanduseisu ja selle mõju ehitusprojektidel, palume selgitada, kuidas on nendest andmetest lähtumine põhjendatud või kuidas defineerib TJA "ületab olulisel määral" (seletuskirja sõnastus).

Vastus:

Mõistliku toetuse suuruse hindamisel on TJA-le jäetud kaalutusõigus. MKMi koostatud „viimase miili“ analüüs on ainult üks võimalikest allikatest otsuse kujunemiseks. Lisaks sellele võib TJA tugineda otsuse tegemisel ka viimastele andmetele sidevõrkude ehituse kuludest ning vajadusel tellida hinnanguid ka välistelt ekspertidelt.

8. Määruse § 16 lg 1 sätestab kohustuse tagada liitumine mitte rohkem kui 200 EUR (sh käibemaks) eest. Kas oleme õigesti mõistnud, et vastavalt § 16 lg 2 p 3 võib tehnilise lahenduse määrata toetuse saaja ja suurema summa küsimine on põhjendatud olukorras, kus aadressiobjekti omanikul on erisooivid, mis kalduvad kõrvale pakutud tehnilisest lahendusest?

Vastus:

Jah, toetuse saaja määrab tehnilise lahenduse ning § 16 lg 3 lubab jätta liin ehitamata 200 euro eest, kui aadressiobjekti omanikule ei sobi pakutav tehniline lahendus. Samas ei keela see säte toetuse saajal ja aadressiobjekti omanikul/kasutajal sõlmida kokkulepe muudel tingimustel, mis võtavad arvesse aadressiobjekti omaniku erisooive ning hüvitavad tehtavad üleliigsed kulud toetuse saajale.

9. Määruse § 18 lg 4 sätestab, et TJA viib läbi ehitatud võrgu valmiduse kontrolli. Arvestades seda, et tegu on tegevusega, millest vastavalt § 18 lg 5 sõltub toetuse välja maksmine palume täpsustada, kui kaua protsess minimaalselt ja maksimaalselt aega võtab? Ühtlasi palun täpsustada võrgu valmiduse kontrolli üksikasjalikumalt, et TJA ootustega oleks võimalik arvestada juba ehitamise käigus ja selles osas oleks selgus enne taotluse esitamist.

Vastus:

Võrgu valmiduse kontroll algab võrgu teostusjooniste kontrolliga. Kui jooniste kohaselt vastab kõik tingimustele, siis lepatakse toetuse saajaga kokku võrgu kohapealse kontrolli aeg ja kohad. Jooniste ja sellega seonduva dokumentatsiooni kontrolli aeg sõltub projekti suurusest ja keerukusest, kuid võib eeldada kuni kahte nädalat. Üldjuhul toimub kontroll pisteliselt, toetuse saaja esindaja juuresolekul, mille käigus vormistatakse kontrolli tulemuse dokumendid. Kohapealne kontroll võib võtta aega mõni päev, sõltuvalt võrgu suurusest. Vajadusel teostatakse pisteliselt kontrollmõõtmisi. Kontrollmõõtmiste teostamise osas juhime tähelepanu määruse § 19 lõikele 3, mille kohaselt kohapealne kontroll teostatakse koos toetuse saaja esindajaga ja toetuse saajale tehniliste mõõtmiste teostajaga, kes tagab ka vajalikud mõõteseadmed. Seega sõltub kohapealse kontrolli teostamise aeg ka toetuse saajast ja temale tehnilist mõõtmisi teostava isiku olemasolust kontrolli ajal.

10. Määruse § 18 lg 6 sätestab, et puuduste tuvastamise korral makstakse terve asustusüksuse toetuse välja alles pärast puuduste kõrvaldamist. Palun täpsustada, kas olukorras, kus asustusüksuse võib koosneb näiteks tuhandest aadressiobjektist ja puudus tuvastatakse ainult ühes, siis ei maksta terve asustusüksuse toetust välja? Kui jah, siis millega on taoline toetuse saajat ebamõistlikult koormav tingimus põhjendatud?

Vastus:

Jah, kui asustusüksuses on puudus kasvõi ühe aadressiobjektiga, siis ei maksta toetust välja. TJA ei pea antud tingimust toetuse saajale ebamõistlikult koormavaks. Toetuse saajal on hoolsuskohustus jälgida, et tööd on tehtud nii nagu ta on neid maksetaotluses esitlenud. Toetuse saajal on võimalik valida, milliseid asustusüksusi ja neis asuvaid aadressiobjekte ta maksetaotlustel esitab.

11. Määruse § 20 käsitleb ülemäärast toetuse tagasimaksmist. Kas oleme õigesti mõistnud, et ÜTM arvutus teostatakse ainult ühe korra, pärast lepingu perioodi lõppu ja viimase maksetaotluse esitamist?

Vastus:

Jah, ÜTM arvutus teostatakse ainult ühe korra, pärast lepingu perioodi lõppu ja viimase maksetaotluse esitamist.

12. Määruse § 23 lg 2 p 3 käsitleb muu hulgas aruannete esitamist TJA-le. Palume täpsustada, aruannete sisu ja esitamise sagedust.

Vastus:

§ 23 lg 2 p 3 sätestab üldise kohustuse vastata parimal võimalikult viisil TJA poolt esitatud küsimustele. Aruannete all on mõeldud lg 2 punktides 8, 10, 12 sätestatud info ja statistika esitamist. Esitatavate aruannete detailid, sh. sisu ja sageduse saab täpsustada toetuse saaja ja TJA vahel sõlmitavas toetuse kasutamise lepingus.

13. Määruse § 23 lg 2 p 5 käsitleb info edastamist TJA-le. Palume täpsustada, millisel kujul TJA antud informatsiooni soovib, et soovidega oleks võimalik arvestada juba taotluse koostamisel.

Vastus:

TJA sideteenuste katvuse, kasutuse ja võimaluste kaardistuse infosüsteem põhineb Exceli tabelil, mis oli kasutuses avaliku konsultatsiooni ajal ning on leitav siit (<https://pilv.mkm.ee/s/pmbhIQvThQzE3qt>). Sarnases formaadis infot ootame ka toetuse saajalt, et see infosüsteemi lisada. Täpsema formaadi saab toetuse saaja ja TJA vahel vajadusel kokku leppida toetuse kasutamise lepingus.

14. Määruse § 23 lg 2 p 6 käsitleb juurdepääsu lubamist "teistele huvitatud isikutele". Palume täpsustada, keda käsitletakse "teiste huvitatud isikutena".

Vastus:

„Teiste huvitatud isikutena“ võib käsitleda kõiki, kellel on põhjendatud vajadus sellise info töötlemise kohta – näiteks kohalikud omavalitsused, teadlased, statistikud jne. Põhimõtteliselt tähendab see kogu toetusega ehitatud passiivset taristut käsitleva info

avalikustamist. Sisuliselt on tegemist täiendusega punktile 5, mis niigi kohustab infot avalikustama oma kodulehel. Punkt 6 käsib seda teha lihtsalt masintöödeldavas formaadis.

15. Määruse § 23 lg 2 p 7 käsitleb juurdepääsu hinnakujundust hulгимүүгитасандил ja jaeteenuse pakkumist "normaalse turukonkurentsiga piirkondadele sarnaselt". Palume täpsustada, milliseid piirkondi käsitletakse "normaalse turukonkurentsiga piirkondadena" ja kuidas käsitleda terminit "sarnaselt" ehk millises ulatuses on lubatud kõrvalekalded?

Vastus:

Neid piirkondi käsitletakse normaalse turukonkurentsiga piirkondadena, kus toimib vaba konkurents. Juurdepääsu hinnakujundus hulгимүүгитасандил ja jaeteenuse pakkumine peab olema mittediskrimineeriv ja mõistliku hinnaga.

16. Määruse § 23 lg 2 p 9 käsitleb küsitava hinna "mõistlikust". Palume täpsustada, kuidas tuleb sisustada terminit "mõistlik" ja mida käsitleb TJA tõestamisel tõenditena.

Vastus:

Oma tegevuses juhindub TJA nii eriseaduste (nt Elektroonilise side seadus) kui ka raamseaduste nagu võlaõigusseaduse või haldusmenetluse seaduse nõuetest ning - põhimõtetest.

Muuhulgas on *mõistlik hind* leidnud reguleerimist järgmistes õigusaktides:

Kui hinda ei ole määratud ega hinna määramise viisi ette nähtud ja hind ega hinna määramise viis ei tulene lepingu olemusest ega muudest asjaoludest, tuleb maksta lepingu sõlmimise ajal lepingu täitmise kohas seda liiki lepinguliste kohustuste täitmise eest tavaliselt tasutav hind, selle puudumisel aga vastavalt asjaoludele mõistlik hind. (VÕS § 28)

Tehnilise Järelevalve Amet lähtub hulгимүүгитасанди juurdepääsu tingimuste ja hindade kontrollimisel põhimõttest, et need peavad teenima efektiivse ja pideva konkurentsi huvi ja suurendama tarbijate kasu. Selleks võib Tehnilise Järelevalve Amet arvestada ka hindu, mis on kasutusel teistel võrreldavatel turgudel. (määruse § 25 lg 2)

Tõendiks võib olla menetlusosalise seletus, dokumentaalne tõend, asitõend, paikvaatlus, tunnistaja ütlus ning eksperdi arvamus (HMS § 38 lg 2).

17. Määruse § 24 lg 3 sätestab, et "juurdepääs peab olema tagatud "õiglastel" tingimustel. Palume täpsustada, millised tingimused on TJA hinnangul "õiglastel" või "ebaõiglastel", et nendega oleks võimalik arvestada taotluse koostamisel.

Vastus:

TJA hinnangul on sideettevõtja kohustatud kõiki sideteenuseid, sh juurdepääsu teenust, osutama õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel. TJA hinnangul on õiglastel ning mittediskrimineerivad tingimused, millega kedagi sideteenuste turul ei diskrimineerita. Sellega tuleb taotluse koostamisel arvestada.

18. Määruse § 24 lg 5 käsitleb hulгимүүги ligipääsu kaablikanaliseatsioonidele, postidele ja mastidele, mis ei tohi olla ajaliseelt piiratud. Palume täpsustada, mida on ligipääsuna mõeldud - kas sideteenuse osutamiseks lõpptarbijale vajaliku ligipääsu või sisuliselt teotuse saaja omanduses oleva taristu kasutamist näiteks paralleelse taristu rajamiseks (näiteks täiendav kaabel rajatud kaablikanaliseatsioonis)?

Vastus:

Mõeldud on toetusega rajatud kaablikanaliseatsiooni, poste ja maste.

Sätte eesmärk on tagada investeerimiskindlus neile sideettevõtjatele, kes toetusega rajatud kaablikanaliseatsiooni, poste ja maste kasutades rajavad oma kaablivõrgu.

Seletuskiri lk 29 selgitab antud asjaolu järgnevalt: Lõige 5 sätestab, et toetusega rajatud lairibataristu koosseisus olevatele kaablikanaliseatsioonidele, postidele ja mastidele juurdepääs hulgitasandil ei tohi olla ajaliseelt piiratud ehk siin ei kehti lõikes 4 esitatud seitsmeaastase perioodi piirang. Sellega tagatakse, et sideettevõtjatel on toetusega rajatud lairibataristu piirkondades võimalik määramata tähtaja jooksul oma sidevõrku arendada väiksemate kuludega, kui enne nimetatud lairibataristu valmimist. Selline kohustus tuleneb üldise grupierandi määruse artikli 52 §-st 5.

19. Määruse § 24 lg 7 käsitleb ligipääsu võimaldamist kahe nädala jooksul alates taotluse esitamisest sideettevõtja poolt. Palume täpsustada, mis hetkest alates on võib ligipääsu taotluse esitada. Kas oleme õigesti aru saanud, et ligipääsu taotluste esitamine on lubatud alates sellest hetkest, kui rajatud juurdepääsuvõrk või selle osa on TJA poolt vastu võetud?

Vastus:

Ei, juurdepääsu taotlust esitamiseks ei pea ootama TJA poolset juurdepääsuvõrgu või selle osa vastu võtmist. TJA poolt tehtav juurdepääsuvõrgu valmiduse kontroll puudutab ainult toetuse välja maksmist.

Juurdepääsu taotlused tuleb rahuldada vastavalt lõikele 7 peale juurdepääsuvõrgu või selle osa valmimist ning kasutusse võtmist toetuse saaja poolt. Toetuse saaja ise otsustab, millal juurdepääsuvõrk või selle osa mingis asustusüksuses on tehniliselt valmis ning seda on võimalik sideettevõtjatele välja rentima hakata. Oluline on aga järgida § 24 lõikes 3 sätestatud mittediskrimineerimise nõudeid – see tähendab, et juurdepääsuvõrgu valmisest ja kasutusse võtmisest tuleb teavitada kõiki sideettevõtjaid võrdsetel alustel kedagi eelistamata. Sisuliselt tähendab see kodulehel avalikustamist.

20. Määruse § 24 lg 8 käsitleb "sarnaseid hulgitteenuseid". Palume defineerida, millised hulgitteenused on "sarnased". Mis on võrdluse aluseks?

Vastus:

Kogu abikõlblikus sihtpiirkonnas peavad sarnastel hulgitteenustel olema hulгимүүгитasandil juurdepääsu tingimused, sh hinnad, ühetaolised. See tähendab, et võrdluse teel

veendutakse, et kõik juurdepääsu tingimused kogu abikõlblikus sihtpiirkonnas on sarnastel hulgiteenustel ühetaolised.

21. Määruse § 25 lg 2 käsitleb hulgimüügitasandi juurdepääsutingimuste ja -hindade kontrollimisel põhimõtteid, millega seoses: a) Palume objektiivselt defineerida, kuidas defineerib TJA "efektiivse ja pideva konkurentsi huvi".

b) Sarnaselt (objektiivselt) eelnevale punktile (a) palume defineerida ka "tarbijate kasu suurendamine" sealjuures täpsustada millega/mis tasemega võrreldes peab tarbijate kasu suurenema.

c) Palume täpsustada, millised on "teised võrreldavad turud", millega TJA soovib/võib hindasid võrrelda.

22. Määruse § 25 lg 3 käsitleb TJA võimalusi kehtestada täiendavaid kohustusi, millest tulenevalt palun täpsustada, kuidas on defineeritud "ülemäära kõrged hinnad" ja kuidas näeb välja: a) ülemäära kõrgete hindade "tuvastamise" protsess;

b) konkurentsi moonutus;

c) lõppkasutajate huvide kahjustamine.

Vastus punktidele 21 ja 22:

Hulgimüügitasandi hindade kontrollimisel lähtub TJA efektiivse ja pideva konkurentsi huvist ning tarbijate kasu suurenemisest seeläbi, et võrdleb hulgi- ja jaemüügitasandi hindasid ning kontrollib, kas pakutavad hulgihindadega on võimalik pakkuda jaeteenuseid sarnaselt võrreldavate turgude teenuste hindadega. Võrreldavateks turgudeks on eelkõige normaalse konkurentiolukorraga piirkonnad ehk peamiselt suuremad linnad, kus pakutakse sarnaseid jae- ja hulgiteenuseid võrreldes reguleeritava hulgimüügitasandi piirkonnaga.

Reguleeritava hulgimüügitasandi teenuste hinnad on ülemääraselt kõrged, kui need moonutavad konkurentsi ning kahjustavad seeläbi tarbijate kasu suurenemist. Eelkõige on hulgimüügi hinnad ülemäära kõrged, kui nende alusel ei ole võimalik pakkuda jaeteenuseid sarnaselt võrreldavate turgude teenuste hindadega.

Küsimused seoses lepingu projektiga:

1. Lepingu punktis 7.1.9 on viidatud lisale 5. Palume täpsustada, kust võib leida lisa 5.

Vastus:

Lisa 5 vorm lepitakse kokku TJA ja toetuse saaja vahelises toetuse kasutamise lepingus.

2. Lepingu punkt 14.3 sätestab, et "Lepingus sätestatu on Poolte poolt täielikul määral läbi räägitud ja käeolevas Lepingus kokku lepitud mõlema Poole vaba tahte kohaselt." Kas oleme eelnevast sõnastusest õigesti aru saanud, et kõikide lepingupunktide osas on võimalik läbi rääkida? Kui mõne lepingupunkti osas ei pea TJA läbirääkimisi võimalikuks, siis palume need punktid täpsustada.

Vastus:

TJA ei saa rääkida läbi lepingupunktide muutmise osas, kui see läheb vastuollu kehtivate õigusaktide, sh ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11.06.2018 määruse nr 30 nõuetega.